

**ДОСКАЧ Т.М., (УКРАЇНА, ЛУЦЬК), *ОДНОРИГ З.С. (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
УТИЛІЗАЦІЯ ПТАШИНОГО ПОСЛІДУ**

Луцький біотехнічний інститут ЗАТ «Міжнародний науково-технічний університет ім. акад. Ю.Бугая

*Національний університет «Львівська політехніка, вул. С.Бандери, 12, м. Львів. 79013

Птахоферми відносяться до санітарно небезпечних підприємств. Специфічний запах таких підприємств розповсюджується на відстань до 2,5 км. Пташиний послід під час утворення його у пташнику або місці складування відпрацьованої підстилки є джерелом сильного хімічного і бактеріологічного забруднення навколишнього середовища (атмосфери, водних ресурсів, ґрунту). Основною небезпекою є високий вміст в посліді біогенних сполук азоту та фосфору. Необхідно розробити оптимальні критерії безпечного зберігання, знезараження, підготовки та використання такого відходу в якості органічного добрива в період проведення весняно-осінніх польових робіт. Поряд із позитивним впливом на родючість ґрунтів (поліпшення структури, збільшення вмісту гумусу та корисних для рослин елементів живлення), можуть мати місце і негативні процеси (підвищений вміст фосфатів, зростає рухливість йонів важких металів).

Одним із ефективних способів утилізації пташиного посліду є застосування його як компонента для приготування компостних сумішей. Як компостний матеріал для підстилки птиці можна використовувати торф, солому, природні мінеральні сорбенти.

В якості сорбенту, який утримуватиме аміак із підстилки, нами вибрані палигорскит, клиноптилоліт і глауконіт із дисперсним складом 0,5-1,0 мм. Підстилкова суміш із птахоферми, яка складалась із курячого посліду, рубленої пшеничної соломи та тонкомеленого СаО, змішували із даними сорбентами у пропорції 5 : 1 = 1 кг підстилкової суміші : 200г сорбенту. Метою дослідження є визначення залежності врожайності озимої пшениці від виду внесених сумішей.

**DOSKACH T.M. (UKRAINE, LUTSK), *ODNORIG Z.S. (UKRAINE, LVIV),
UTILIZATION OF POULTRY MANURE**

LBI ISTU acad. Yu. Bugay

*National university «Lviv politekhnik»,

Poultry farms are treated as the sanitary dangerous enterprises. The specific smell of such production units spreads for the distance of 2,5 km. Being formed in a chicken coop farm or stored as used litter poultry manure is a source of high chemical and bacterial environmental contamination (pollutions of atmosphere, water resources and soil). The main danger is a high content in the poultry manure of biogenic nitrogen and phosphorus compounds. It is necessary to elaborate the optimal conditions for safe storage, disinfection, pretreatment and use of such wastes as organic fertilizer in the period of realization of spring-autumn farm works. Negative processes (high phosphates content, increased mobility of heavy metals ions) can take place simultaneously with the positive influence on fertility of soils (improvement of structure, increase of content of humus and feeding elements useful for plants).

One of the effective methods of poultry manure utilization is its application as a component for preparation of compost mixtures. As a compost material for bird bedding it is thought to use peat, straw and natural mineral sorbents.

As the sorbents retaining ammonia from bird bedding palygorskit, clinoptilolite, and glauconitic with dispersible composition 0,5-1, 0 mm have been chosen. Bedding mixture from the poultry farm which consists of chicken dung, chopped wheat straw and CaO ground to fine powder has been mixed up with these sorbents in the proportion of 5:1 = 1 kg bedding mixture : 200g sorbent. The research aim is the determination of dependence of the yielding capacity of winter wheat from the type of added mixtures.